

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 10.11.2006
KOM(2006) 671 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN PARLAMENTILLE, EUROOPAN TALOUS- JA
SOSIAALIKOMITEALLE, ALUEIDEN KOMITEALLE SEKÄ EUROOPAN
KESKUSPANKILLE**

Neljäs kertomus euroalueen tulevan laajentumisen käytännön valmisteluista

1. JOHDANTO

Slovenia ottaa euron käyttöön 1. tammikuuta 2007. Kypros ja Malta vahvistivat hiljattain kansalliset siirtymissuunnitelmansa.

Tässä kertomuksessa arvioidaan euroalueen tulevan laajentumisen käytännön valmisteluita kansallisella ja yhteisön tasolla. Kyseessä on neljäs tätä aihetta koskeva kertomus. Edelliset kertomukset hyväksyttiin marraskuussa 2004, marraskuussa 2005 ja kesäkuussa 2006¹.

Neljännessä kertomuksessa keskitytään Slovenian viimeaikaisiin käytännön valmisteluihin, koska se liittyy euroalueeseen 1. tammikuuta 2007 neuvoston tehtyä päätöksen, jonka mukaan Slovenia täyttää tarvittavat euron käyttöönottoedellytykset. Lisäksi kertomuksessa käsitellään erityisesti Kyproksen ja Maltan valmisteluita, koska nämä kaksi maata aikovat ottaa euron käyttöön 1. tammikuuta 2008. Molemmat maat vahvistivat hiljattain kansalliset siirtymissuunnitelmansa. Kertomuksessa tarkastellaan lopuksi valmistelujen tilannetta muissa jäsenvaltioissa ja yhteisön tasolla.²

Tämä kertomus ja edelliset käytännön valmisteluita koskevat kertomukset eivät rajoita perustamissopimuksessa edellytettyjä komission lähentymiskertomuksia sen osalta, täyttävätkö jäsenvaltiot, joita koskee poikkeus, Maastrichtin-sopimuksessa määrätyt lähentymiskriteerit³.

2. VALMISTELUJEN TILANNE KANSALLISELLA TASOLLA

2.1. Euron käyttöönoton kansalliset tavoitepäivät

Monet maat ovat hiljattain lykänneet euron käyttöönoton tavoitepäiväänsä.

Monet maat ovat muuttaneet tai ovat tarkistamassa euron käyttöönoton tavoitepäivämääriään, koska niillä on vaikeuksia täyttää lähentymiskriteerejä siten kuin oli alun perin suunniteltu. Viro suunnitteli alun pitäen ottavansa euron käyttöön 1. tammikuuta 2007. Huhtikuussa 2006 Viron hallitus siirsi tavoitepäivää 1. päiväksi tammikuuta 2008. Viron hallitus arvioi tavoitepäivän toteutumista syksyllä

¹ KOM(2004)748, 10. marraskuuta 2004, KOM(2005)545, 4. marraskuuta 2005, KOM(2006) 322, 22. kesäkuuta 2006.

² Vuodesta 2007 alkaen euroalue koostuu 13:sta EU:n jäsenvaltiosta ja EU:n jäsenvaltioiden määrä nousee Bulgarian ja Romanian liittymisen jälkeen puolestaan yhteensä 27:ään. Lukuun ottamatta Tanskaa ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa, joilla on euron käyttöönoton osalta erityinen ulkopuolelle jättäytyneen maan asema, muut 12 jäsenvaltiota ovat ”jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus”, ja niiden odotetaan ottavan euron käyttöön, kun tarvittavat edellytykset täyttyvät.

³ Viimeisimmät komission lähentymiskertomukset annettiin 16. toukokuuta 2006 Liettuan (KOM(2006) 223) ja Slovenian (KOM(2006) 224) pyynnöstä. Komissio antaa seuraavan säännöllisesti laadittavan lähentymiskertomuksen ennen vuoden 2006 loppua.

2006. Myös Liettua suunnitteli alun perin ottavansa euron käyttöön 1. tammikuuta 2007. Komission lähentymiskertomuksessa 16. toukokuuta 2006 todettiin kuitenkin, ettei Liettua täyttänyt edellytyksiä euron käyttöönottamiseksi. Liettuan hallitus teki lokakuussa 2006 päätöksen, jonka mukaan ”Liettua aikoo liittyä euroalueeseen niin pian kuin mahdollista. Liettualle soveltuvampi jakso euroalueeseen liittymiseksi alkaa vuodesta 2010.” Latvian viranomaiset ilmoittivat alkuperäisen tavoitepäivänsä (1. tammikuuta 2008) lykkäämisestä keväällä 2006. Uutta tavoitepäivää ei ole vielä päätetty. Tšekin hallitus teki lokakuussa 2006 päätöksen perua alustava tavoitepäivänsä (1. tammikuuta 2010) määrittelemättä uutta päivämäärää. Myös Unkari oli alun perin asettanut 1. tammikuuta 2010 euron käyttöönoton tavoitepäiväksi, mutta se peruttiin vuonna 2006.

Slovakia on pysynyt alkuperäisessä tavoitepäivässään ja aikoo ottaa euron käyttöön 1. tammikuuta 2009. Puola ja Ruotsi eivät ole esittäneet mitään tavoiteajankohtaa. Ruotsissa valmistelut ovat olleet käytännössä pysähdyksissä 14. syyskuuta 2003 pidetyn kansanäänestyksen kielteisen lopputuloksen jälkeen.

Taulukossa esitetään katsaus nykytilanteeseen.

Euron käyttöönottopäivä	Jäsenvaltiot
1. tammikuuta 2007	Slovenia
Euron käyttöönoton tavoitepäivä	Jäsenvaltio
1. tammikuuta 2008	Viro (vahvistetaan myöhemmin), Kypros, Malta
1. tammikuuta 2009	Slovakia
Määritetään (uudelleen) myöhemmin	Tšekki, Latvia, Liettua, Unkari, Puola ja Ruotsi

2.2. VALMISTELUT SLOVENIASSA

2.2.1. Yleinen toimintakehys

Slovenian valmistelut ovat edenneet hyvin, vaikka

Slovenia ottaa euron käyttöön 1. tammikuuta 2007 ns. big bang -suunnitelman⁴ mukaisesti, jolloin käytetään rinnakkain euroa ja kansallista valuuttaa kahden viikon ajan.⁵

⁴ Ns. big bang -suunnitelmassa eurosetelit ja -kolikot otetaan käyttöön samaan aikaan kuin euro otetaan käyttöön asianomaisen jäsenvaltion valuuttana.

lisätoimenpiteitä tarvitaan kuluttajien luottamuksen lisäämiseksi vakaaseen ja reiluun hinnoitteluun siirtymäkaudella.

Slovenia näyttää yleensä ottaen olevan hyvin valmistautunut euron käyttöönottoon. Viimeksi kuluneina kuukausina se on edistynyt entisestään euron käyttöönoton käytännön valmisteluissa, erityisesti käteisen rahan siirtymisen osalta. Lisätoimenpiteitä, kuten kuluttajien ja vähittäiskauppioiden välisen laajan reilua hinnoittelua koskevan strategian käyttöönottoa tarvitaan kansalaisten luottamuksen lisäämiseksi.

2.2.2. Rahoitusala ja yritykset

Vähittäiskauppioiden edellytetään antavan vaihtorahat ainoastaan euroina 1. tammikuuta 2007 alkaen.

Kesäkuun 2006 edellisen lähentymiskertomuksen jälkeen on annettu eurojen ennakkotoimituksia ja edelleenjakelua koskevia lisätietoja⁶. Slovenian keskuspankki teki liikepankkien kanssa sopimuksia, joissa vahvistettiin ennakkotoimitusten edellytykset. Euroseteleiden ja -kolikoiden jakelua varten on laadittu tarkka suunnitelma. Yleisölle tarkoitettujen, kolikoita sisältävien tutustumispakkausten määrää on nostettu 150 000 kappaleesta 450 000 kappaleeseen, ja niiden on tarkoitus olla yleisön saatavilla liikepankeissa 15. joulukuuta 2006 alkaen. Lisäksi suunnitellaan 150 000 aloituspakkauksen toimittamista vähittäiskauppiaille, ja niiden on tarkoitus olla saatavilla 1. joulukuuta 2006 alkaen, sekä 100 000 kappaletta pääasiassa keräilijöille tarkoitettuja eurokolikkosarjoja, joissa on Slovenian kansallinen puoli.

Noin 30 prosenttia 1510:stä yleisön käytössä olevista pankkiautomaateista on määrä siirtää euroon kello 00.30 mennessä ja noin 80 prosenttia kello 6.00 mennessä 1. tammikuuta 2007, ja loput 20 prosenttia saman päivän keskiyöhön mennessä.

Kansallisen valuutan euroihin vaihtamisen helpottamiseksi Slovenian liikepankit ovat sopineet pitävänsä koko maassa 42 pankkikonttoria auki 1. ja 2. tammikuuta 2007. Asianomaiset pankkikonttorit ja niiden aukioloajat julkistetaan hyvissä ajoin etukäteen.

Euron käyttöönottoa koskevan alustavan lain mukaisesti yritysten, erityisesti vähittäiskauppojen, sekä viranomaisten edellytetään antavan vaihtorahat ainoastaan euroina 1. tammikuuta 2007 alkaen.

---

⁵ Euron ja kansallisen valuutan rinnakkaisen käytön jakso on sinä päivänä alkava jakso, jona eurosetelit ja -kolikot lasketaan liikkeeseen (€-päivä) ja jona sekä kansallinen valuutta että euroa ovat laillisia maksuvälineitä asianomaisessa jäsenvaltiossa.

⁶ Ennakkotoimituksilla tarkoitetaan sitä, että kansalliset keskuspankit toimittavat euroseteleitä ja -kolikoita luottolaitoksille ennen eurokäteisen käyttöönottoa. Edelleenjakelulla tarkoitetaan sitä, että ennakkotoimituksia saaneet luottolaitokset toimittavat euroseteleitä ja -kolikoita vähittäiskauppiaille ja muille yrityksille ja mahdollisesti jopa suurelle yleisölle ennen eurokäteisen käyttöönottoa.

2.2.3. Julkishallinto

Slovenialaisten kolikoiden lyönti on käynnissä.

Euron käyttöönottoa koskeva lakiluonnos jätettiin parlamentille heinäkuussa 2006, ja se on määrä hyväksyä syksyllä 2006. Siinä määrätään erityisesti euroon siirtymistä koskevista säännöistä, euron ja kansallisen valuutan rinnakkaiskäyttöajasta, tolarmääräisten seteleiden ja kolikoiden vaihtamisesta euroiksi ja arvopapereiden denominaation muuttamisesta.

Slovenia valitsi julkisen tarjouskilpailun perusteella Suomen Rahapajan lyömään eurokolikkonsa.⁷ Kolikoiden lyönti alkoi sen jälkeen, kun neuvosto teki 11. heinäkuuta 2006 päätöksen Sloveniaa koskevan poikkeuksen lakkauttamisesta.

Sloveniaan on lainvalvontaviranomaisten yhteyteen perustettu kansallinen keskusvirasto ja tutkimuskeskukset euromääräisten seteleiden ja kolikoiden väärennöksiä vastaan. Slovenialaiset asiantuntijat osallistuvat asiaa käsittelevien ryhmien työskentelyyn Euroopan tasolla, erityisesti Euroopan keskuspankissa, Europolissa ja komission petostentorjuntavirastossa, ja he ovat saaneet asiaankuuluvaa koulutusta.

2.2.4. Kuluttajat ja suuri yleisö

Slovenialaiset kuluttajat pelkäävät hintojen nousevan.

Komissio totesi kolmannessa lähentymiskertomuksessaan, että Sloveniassa tarvitaan lisätoimenpiteitä kuluttajien luottamuksen lisäämiseksi vakaaseen ja reiluun hinnoitteluun siirtymäkaudella. Syyskuussa 2006 laaditun viimeisimmän Eurobarometri-katsauksen tulokset vahvistavat, että valtaosa Sloveniassa kyselyyn vastanneista (66 % verrattuna 70 %:iin huhtikuussa 2006) pelkää hintojen nousevan euroon siirryttäessä.⁸

Erityisesti olisi tehtävä vähittäiskauppioiden ja kuluttajien välisiä sopimuksia reilusta hinnoittelusta siirtymäkauden aikana. Vähittäiskauppioiden olisi sitouduttava toteuttamaan siirtymä reilusti eikä hyödyntää siirtymäkautta hintojen korottamiseksi salavihkaisella tai epäselvällä tavalla. Reilua hinnoittelua koskeva sitoumus tehdään joko sopimuksen tai käytännesääntöjen muodossa, ja sen allekirjoittavat kansalliset tai toimialakohtaiset vähittäiskauppioiden ja kuluttajien etujärjestöt. Yksittäiset vähittäiskauppiat voivat osallistua sopimukseen. Reilua hinnoittelua koskeviin sopimuksiin olisi niiden uskottavuuden vuoksi ja hintaväärinkäytösten välttämiseksi **siirtymäkuukausina liityttävä riippumatonta hintavalvontaa**. Selvät laiminlyöntitapaukset olisi

⁷ Ks. EUVL C 254, 20.10.2006, s. 6, Slovenian eurokolikoiden kansallisten puolien julkaisemisesta.

⁸ Ks. 3 luku.

julkistettava. Olisi huomattava, että reilu hinnoittelu ei merkitse hintojen jäädyttämistä. Tarkoituksena ei myöskään ole ottaa käyttöön jäykkää oikeudellisten sitoumusten järjestelmää lainvalvontatoimineen.

2.2.5. Tiedotustoiminta

Nykyisessä tiedotuskampanjassa panostetaan mainontaan tiedotusvälineissä.

Euroopan komission kanssa 8. marraskuuta 2005 tehdyn kumppanuussopimuksen mukaisesti Slovenian tiedotuskampanjassa (syyskuu 2006 – tammikuu 2007) panostetaan tällä hetkellä mainontaan valtakunnallisissa ja alueellisissa tiedotusvälineissä. TV:ssä ja radiossa esitettäviä tietoiskuja, painotuotteina julkaistavia mainoksia, verkkosivustojen mainospalkkeja, elokuvateattereissa näkyviä mainospaloja ja online-pelejä tuotetaan. Kaikkiin kotitalouksiin jaetaan marras- ja joulukuussa 2006 kaksi euroon siirtymistä koskevaa julkaisua. Muita julkaisuja, kuten julisteita ja lehtisiä on saatavilla pyynnöstä. Messujen yhteydessä tai kouluissa järjestetään esittelyjä ja lehdistötilaisuuksia, ja komissio tukee suurelle yleisölle suunnattuja mielipidekyselyjä.

Sloveniassa ja Alankomailla on käynnissä kummitoimintaohjelma, jolla halutaan hyödyntää Alankomaiden kokemuksia eurotiedotuksesta.

2.3. Valmistelut Kyproksessa ja Maltassa

Matkailijat käyttävät euroa jo laajalti Maltassa ja jossain määrin myös Kyproksessa.

Kypros ja Malta ovat suunnitelleet ottavansa euron käyttöön 1. tammikuuta 2008. Nämä molemmat Välimeren saaret ovat hyvin riippuvaisia matkailusta, ja euroja käytetään säännöllisesti maksuna vähittäiskaupassa, erityisesti matkailualueilla. Maltassa käytetään vapaaehtoisesti laajasti rinnakkaishinnoittelua euroina ja kansallisena valuuttana, erityisesti matkailijoiden suosimissa kaupoissa, ja se on käytössä myös Kyproksessa suurissa tavarataloissa ja matkailukohteissa.

Kypros on merkittävä rahamaailman keskus, mikä merkitsee sitä, että euroon siirtyminen on huomattava logistinen haaste rahoitusallalla.⁹

Maltan rahoitusala on hyvin keskittynyttä: kaksi suurinta luottolaitosta hallinnoi 90 prosenttia pankkitileistä (arvon mukaan). Maltan taloudelle on luonteenomaista erittäin suuri kansallisen käteisrahan määrä (noin 2 789 euroa henkeä kohti), mikä on enemmän kuin kaksi kertaa euroalueen keskiarvo (1 374 euroa). Keskuspankkiin takaisin virtaava kansallinen valuutta ja Maltan liiramääräisen käteisrahan vaihto eurokäteiseen edellyttävät sen vuoksi erityishuomiota järjestelyjen ja logistiikan kannalta.

2.3.1. Valmistelut Kyproksessa

2.3.1.1. Yleinen toimintakehys

Kyproksen kansallisesta siirtymissuunnitelma sta puuttuu vielä monia yksityiskohtia.

Kyproksen hallitus hyväksyi 13. heinäkuuta 2006 kansallisen siirtymissuunnitelman. Sen valmisteli kansallinen neuvonantava komitea, joka vastaa euron käyttöönoton kansallisten valmistelujen koordinoinnista. Kyproksen keskuspankki julkaisi käteisrahaa koskevan siirtymissuunnitelman kesäkuussa 2006. Kypros aikoo toteuttaa siirtymän ns. big bang -suunnitelman mukaisesti, jolloin euron ja kansallisen valuutan rinnakkaiskäyttö kestää yhden kuukauden.

Kyproksen kansallinen siirtymissuunnitelma kattaa yleisesti ottaen useimmat euron käyttöönoton käytännön seikat. Tarvitaan kuitenkin lisätoimenpiteitä, kuten kuluttajien ja vähittäiskaupan välisen laajan reilua hinnoittelua koskevan strategian käyttöönottoa, jotta kuluttajat luottaisivat enemmän vakaaseen hinnoitteluun siirtymäkaudella. Kansallinen siirtymissuunnitelma on lisäksi monilta osin puutteellinen ja

⁹ Kyproksessa on 400 luottolaitosta, joilla on noin 500 toimipaikkaa. Pankkitilien määrä henkeä kohti (2,90) on 82 prosenttia euroalueen keskitason (1,59) yläpuolella. Lähde: Euroopan keskuspankki, Blue Book.

useita tärkeitä seikkoja on vielä täsmennettävä (esim. eurojen ennakkotoimitukset ja edelleenjakelu, kansallisen valuutan takaisin virtaamisen järjestäminen ja hintojen kaksoismerkinnät).

2.3.1.2. Rahoitusala ja yritykset

Ennakkotoimitusten yksityiskohtia on vielä täsmennettävä.

Kyproksen keskuspankin on tarkoitus toimittaa liikepankeille euroseteleitä ja -kolikoita vuoden 2007 lokakuun ja joulukuun välillä. Lisäksi pankit toimittavat yrityksille, erityisesti vähittäiskauppiaille eurokäteistä ennen €-päivää, jotta ne voivat antaa vaihtorahat yksinomaan euroina 1. tammikuuta 2008 alkaen. Valmiita kolikkopaketteja, jotka sisältävät sopivan määrän eriarvoisia kolikoita ensimmäisiä käteissuorituksia varten, tulee olemaan yritysten ja yleisön saatavilla. Yksityiskohdista, kuten ennakkotoimitusten aikataulusta, on vielä päätettävä.

Liikepankit jakavat ainoastaan eurokäteistä niissä asioiville asiakkailleen 1. tammikuuta 2008 alkaen. Nykyisessä suunnitelmassa määrätään, että kun pankkiautomaatit Kyproksessa siirtyvät euroon, ne jakavat aluksi 10, 20 ja 50 euron seteleitä. Olisi harkittava 50 euron seteleiden korvaamista 5 euron seteleillä, erityisesti eurokäteiseen siirtymisen ensimmäisessä vaiheessa. Näin kauppiaiden ei tarvitse palauttaa asiakkailleen niin paljon vaihtorahaa.

Suunnitteilla on kampanja, jossa kansalaisia kehoitetaan tallettamaan keräämänsä kansallinen valuutta pankkeihin tai kuluttamaan se hyvissä ajoin ennen €-päivää.

Kyproksen keskuspankki jatkaa kansallisten kolikoiden vaihtamista maksutta vuoden 2009 loppuun ja kansallisten seteleiden vaihtamista vuoden 2017 loppuun. Liikepankeilla on velvollisuus vaihtaa Kyproksen puntina olevia seteleitä maksutta enintään 1 000 Kyproksen puntaa asiakasta kohti kerralla ja Kyproksen puntina olevia kolikoita enintään 50 Kyproksen puntaa asiakasta kohti kerralla 30. kesäkuuta 2008 asti. Yksittäiset pankit voivat korottaa kyseisiä enimmäismääriä omissa liiketoimissaan. Tämä pidennetty liikepankkien maksuton vaihtokausi on asiakkaiden kannalta monitulkintainen ja saattaa pidentää käteisrahan siirtymäkautta. Olisi parempi rajoittaa maksuton vaihto euron ja kansallisen valuutan rinnakkaiskäytön jaksoon, jotta kansalaiset vaihtaisivat kansalliset valuuttansa pois mahdollisimman nopeasti.

2.3.1.3. *Julkishallinto*

Hallitus on hyväksynyt Kyproksen eurokolikoiden kolme kuva-aihetta.

Valtiovarainministeriö koordinoi julkishallinnon valmisteluja. Julkishallinnon kaikki tietokonejärjestelmät on tarkoitus mukauttaa syyskuuhun 2007 mennessä.

Hallitus hyväksyi 22. kesäkuuta 2006 eurokolikoiden kansallisten puolien kolme kuva-aihetta. Koska Kyproksella ei ole kansallista rahapajaa, eurokolikot on lyötävä ulkomailla.

Kaikki kolme viranomaista (kansallinen keskusvirasto ja tutkimuskeskukset euroseteleiden ja -kolikoiden väärennöksiä vastaan), jotka vastaavat euroseteleiden ja -kolikoiden suojaamisesta väärennöksiltä, sijaitsevat lainvalvontaviranomaisten yhteydessä. Euron suojaamista koskevien käytännön toimenpiteiden osalta Kypros on osallistunut koulutustoimiin ja tehnyt yhteistyötä asianomaisten ryhmien kanssa komissiossa, Euroopan keskuspankissa ja Europolissa.

2.3.1.4. *Kuluttajat ja suuri yleisö*

Pakolliset hintojen kaksoismerkinnät aloitetaan kuukausi sen jälkeen, kun muuntokurssi on vahvistettu.

Velvollisuuden merkintä hinnat sekä Kyproksen puntina että euroina on tarkoitus tulla voimaan kuukausi sen jälkeen, kun neuvosto tekee päätöksen Kyprosta koskevan poikkeuksen lakkauttamisesta ja määrittää muuntokurssin. Sitä tullaan käyttämään kuusi kuukautta euron käyttöönoton jälkeen.

Jotta otettaisiin huomioon kuluttajien huoli liiallisista hinnankorotuksista €-päivän yhteydessä, kansallisessa siirtymäsuunnitelmassa säädetään eurotarkkailukeskusten perustamisesta. Ne valvovat sitä, noudatetaanko hintojen kaksoismerkinnöissä euron käyttöönotosta Kyproksessa annettavan lain säädöksiä. Laki on tarkoitus hyväksyä vuoden 2006 lopussa.

2.3.1.5. *Tiedotustoiminta*

Euroopan komissio allekirjoitti Kyproksen kanssa 5. toukokuuta 2006 kumppanuussopimuksen, jonka mukaisesti se toteuttaa eri tiedotustoimia yhteistyössä Kyproksen viranomaisten kanssa. Tarkoituksena on järjestää korkean tason konferenssi, näyttely ja paikallisille toimittajille suunnattu seminaari, laatia julkaisuja, tiedotusmateriaalia ja siirrettäviä näyttelyosastoja sekä järjestää mielipidekyselyjä.

2.3.2. **Valmistelut Maltassa**

2.3.2.1. *Yleinen toimintakehys*

Maltan

Euroon siirtymistä käsittelevä kansallinen komitea (NECC)

siirtymäsuunnitelma vaikuttaa sekä yksityiskohtaiselta että kattavalta.

perustettiin 13. kesäkuuta 2005, ja sen tehtäväksi annettiin koordinoita euroon siirtymisen täytäntöönpanoa. Sen jälkeen, kun alustava yleissuunnitelma julkaistiin tammikuussa 2006, hallitus hyväksyi euroon siirtymistä Maltassa koskevan toisen tarkistetun yleissuunnitelman 12. kesäkuuta 2006. Viimeksi mainittu on Maltan ensimmäinen kattava siirtymäsuunnitelma, jossa käsitellään asiaa koskevia seikkoja yksityiskohtaisesti. Eräät seikat vaativat lisätäsmennystä (esim. eurojen ennakkotoimitusten ja edelleenjakelun aikataulu, pankkiautomaattien nopeutettu siirtyminen euroon, tutustumispakkausten sisältö, kansallisen valuutan vaihtokampanja), kun taas asteittaiselle käytöstäpoistolle ei näytä olevan perusteita.

2.3.2.2 Siirtymäsuunnitelma

Suunnitelmassa Malta toteuttaa siirtymän ns. big bang -suunnitelman mukaisesti, jolloin euron ja kansallisen valuutan rinnakkaiskäyttö kestää yhden kuukauden. Asteittaisen käytöstäpoiston mahdollisuutta harkitaan.¹⁰

Mikään ei erityisesti viittaa siihen, että joillakin Maltan taloudenaloilla olisi vaikeuksia selvitä ns. big bang -suunnitelman haasteista. Silloin asteittaiselle euroon siirtymiselle ei olisi mitään selkeää syytä, ja sen vuoksi se näyttää turhalta. Olisi huomattava myös, että viittauksia kansalliseen valuuttaan voidaan käyttää edelleen euron käyttöönoton jälkeen, jos kyse on ns. historiallisista rahamääristä (esim. rahoituskertomuksissa, veroilmoituksissa ja muissa asiakirjoissa, jotka kattavat ajanjaksoja ennen euron käyttöönottoa).

2.3.2.3. Rahoitusala ja yritykset

Luottolaitokset alkavat hyväksyä euroseteleitä muuntokurssiin ja maksutta jo kuusi kuukautta ennen €-päivää.

Siitä hetkestä alkaen, kun lopullinen muuntokurssi on vahvistettu (mikä merkitsee pakollisen hintojen kaksoismerkintäjakson alkua) luottolaitokset antavat liikeasiakkaidensa tallettaa euroseteleitä muuntokurssiin liiratai eurotileille, toisin sanoen ilman vaihtokuluja tai hallinnollisia maksuja. Koska eurokäteisen tallettamisesta liiratai eurotileille ei peritä kuluja, myös vähittäiskauppioiden pitäisi olla samalla tavalla valmiita vastaanottamaan asiakkailtaan käteismaksuja euroina muuntokurssiin ja kuluitta.

¹⁰ Ns. big bang -suunnitelma, johon sisältyy asteittainen käytöstäpoistokausi, on yksi euron käyttöönottoa koskevista yhteisön lainsäädännön mukaisista kolmesta suunnitelmasta, ks. neuvoston asetus (EY) N:o 2169/2005, 21.12.2005, euron käyttöönotosta annetun asetuksen (EY) N:o 974/98 muuttamisesta, (EUVL L 346, 29.12.2005, s. 1). Asteittaisella käytöstäpoistokaudella uusissa oikeudellisissa asiakirjoissa voidaan edelleen viitata kansalliseen valuuttaan enintään yhden vuoden ajan. Jäsenvaltion on rajoitettava soveltaminen tiettytyypisiin oikeudellisiin asiakirjoihin tai tietyillä aloilla laadittaviin oikeudellisiin asiakirjoihin.

Seuraavassa vaiheessa alkavat euroseteleiden ennakkotoimitukset luottolaitoksille lokakuun lopussa tai marraskuun alussa 2007 (eurokolikoiden osalta marraskuun lopussa tai joulukuun alussa 2007). Edelleentoimitukset liikeyrityksille alkavat 17. joulukuuta 2007. Samanaikaisesti jaetaan noin 55 Maltan liiran (n. 128 euroa) arvoisia eurokolikoiden tutustumispakkauksia pienyrityksille, erityisesti vähittäiskauppiaille. Suuri yleisö voi ostaa noin viiden Maltan liiran (noin 11,65 euroa) arvoisia minipakkauksia.

Lisäksi 1. joulukuuta 2007 alkaen luottolaitokset alkavat vaihtaa Maltan liiroja euroiksi peruuttamattomasti vahvistettuun muuntokurssiin, toisin sanoen ilman vaihtokuluja. Viranomaisten olisi kuitenkin muistutettava kansalaisia siitä, että euroseteleistä ja -kolikoista tulee laillisia maksuvälineitä vasta €-päivänä eikä niitä pitäisi käyttää käteismaksuihin ennen kyseistä päivää.

Tällä hetkellä arvioidaan, että maan noin 150 pankkiautomaatista ainakin yhdestä automaatista kaikilla suuremmilla paikkakunnilla tullaan jakamaan euroseteleitä 1. tammikuuta 2008 alkaen ja että pienten euroseteleiden (10 ja 20 euron setelit) jakelu alkaa 1. tammikuuta 2008.¹¹ Lisätoimet ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että kaikki pankkiautomaatit on muunneltu kokonaan ja oikea-aikaisesti €-päivästä alkaen.

Koska maltalaisilla on keskimäärin hallussaan huomattavan paljon liirakäteistä, keskuspankki ja NECC suunnittelevat kampanjaa, jotta Maltan liirat ja kolikot palautettaisiin ajoissa vuoden 2007 puolivälistä alkaen, edellyttäen että Maltaa koskevan poikkeuksen lakkauttamispäätös on tehty siihen mennessä. Keskuspankki lunastaa kansallisena valuuttana olevia seteleitä kuluitta muuntokurssiin 10 vuotta ja kolikoita kaksi vuotta sen jälkeen, kun Maltan liira lakkaa olemasta laillinen maksuväline. Luottolaitokset vaihtavat liiraseteleitä ja -kolikoita kuluitta asiakkailleen ja muille kuin asiakkailleen enintään 250 Maltan liiraan asti maaliskuun 2008 loppuun. Samoin kuin Kyproksessa, myös Maltassa olisi harkittava sitä, että kuluton vaihto päättyy samaan aikaan kuin Maltan liiran ja euron rinnakkaiskäyttö, jottei pidennettäisi käteisrahan siirtymäkautta.

Auttaakseen yrityksiä niiden siirtymävalmisteluissa NECC on julkaissut euron siirtymistä koskevan tarkistuslistan liikeyrityksille. Siihen liittyy vähittäiskauppiaille tarkoitettu ns. työkalusarja, jossa on tietoa vähittäiskauppiaiden siirtymävalmisteluiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä eurolaskin ja muuntotaulukko, joiden on tarkoitus toimia hyvän

---

¹¹ Ks. Euroopan keskuspankki, Blue Book.

käytännön esimerkkeinä.

2.3.2.4. Julkishallinto

Suunnitteilla on kampanja Maltan liirakäteisen palauttamiseksi ajoissa.

Maltaan eurokolikoiden kolme kuva-aihetta valittiin julkisen mielipidekyselyn jälkeen. Keskuspankki julkisti lopulliset kuva-aiheet 13. lokakuuta 2006 (ks. liite 3). Koska Maltassa ei ole kansallista rahapajaa, Maltaan eurokolikot lyö Monnaie de Paris -rahapaja, joka valittiin julkisen tarjouskilpailun perusteella.

Seteli- ja kolikkoväarennöksiä käsittelevät kansalliset tutkimuskeskukset on perustettu, ja ne sijaitsevat Maltaan keskuspankin yhteydessä. Kansallinen keskuslaitos sijaitsee lainvalvontaviranomaisten yhteydessä. Malta on tehnyt yhteistyötä muiden maiden asianomaisten ryhmien kanssa Euroopassa, Euroopan keskuspankissa ja komission petostentorjuntavirastossa, ja maltalaisia asiantuntijoita on koulutettu mm. komission Perikles-ohjelman kautta.

2.3.2.5. Kuluttajat ja suuri yleisö

Kauppojen olisi näytettävä erikseen käteisenä tehtävien euromaksujen mahdolliset käsittelykulut.

Hintojen kaksoismerkinnät Maltaan liiroina ja euroina ovat pakollisia 1. heinäkuuta 2007 alkaen (tai siitä päivästä, jona muuntokurssi vahvistetaan peruuttamattomasti, jos kyseinen päivä on myöhempi) 30. kesäkuuta 2008 asti. Se koskee kaikkia valtion virastoja, liikeyrityksiä, voittoa tavoittelemattomia järjestöjä tai muita yhteisöjä rahamäärien, hintojen tai kuluttajille tarjottavien tavaroiden ja palveluiden arvon merkitsemisen osalta. NECC kannustaa vapaaehtoista hintojen kaksoismerkintää 1. tammikuuta 2007 alkaen, ja sekä vapaaehtoista että pakollista kaksoismerkintää varten on julkaistu ohjeet. Ohjeissa edellytetään erityisesti, että kaksoismerkintöjen on perustuttava muuntokurssiin heti kun se on vahvistettu tai (vapaaehtoisten merkintöjen osalta) ERM-valuuttakurssimekanismin keskuskurssiin. Jos vähittäiskauppiat perivät euromaksuista käteisen käsittelymaksuja ennen kuin luottolaitokset poistavat euroseteleiden tallettamisesta perittävät maksut, käsittelymaksut on näytettävä erillään euroina ilmoitetusta hinnasta. Ohjeiden rikkominen saattaa johtaa sakkoihin tai muihin seuraamuksiin.

Vaikkei yleensä ottaen olekaan erityistä tarvetta ottaa kaksoismerkintöjä käyttöön ennen kuin muuntokurssi on vahvistettu, tilanne saattaa olla erilainen maissa, jotka on hyvin riippuvaisia matkailusta, kuten Kypros ja Malta. Vapaaehtoisia kaksoismerkintöjä voidaan käyttää joko vain tiedotustarkoituksiin tai siitä ilmoittamiseksi, että vähittäiskauppiat ovat valmiita vastaanottamaan maksuja niin kansallisena valuuttana kuin euroina. Paitsi että Maltaan ohjeet

tässä mielessä edesauttavat kaksoismerkintöjen yhdenmukaista käyttöönottoa kaikissa vapaaehtoisen merkitsemisen valinneissa kaupoissa, ne edistävät myös maksujen avoimuutta. Sen vuoksi ne ovat esimerkki hyvästä käytännöstä taloudessa, jossa kaksoismerkinnät ovat tavallisia jo ennen muuntokurssin vahvistamista.

Fair-aloitteella edistetään tavaroiden ja palveluiden reilua ja avointa hinnoittelua siirtymän aikana.

NECC:n Fair-aloite (vähittäiskaupan reilua hinnoittelua koskevat sopimukset) tulee voimaan 1. tammikuuta 2007. Aloitteella edistetään tavaroiden ja palveluiden reilua ja avointa hinnoittelua siirtymän aikana ja autetaan samalla kuluttajia tutustumaan uuteen arvoasteikkoon. Vähittäiskauppiaita ja muita asiakkaiden kanssa liiketoimintaa harjoittavia yrityksiä kehoitetaan liittymään Fair-aloitteeseen sitä koordinoivan ja sen täytäntöönpanoa valvovan euroseurantakeskuksen¹² kautta. Fair-aloitteeseen osallistuvat yritykset sitoutuvat noudattamaan NECC:n ohjeita (esim. hintojen rinnakkaismerkinnästä) ja soveltamaan reilua hinnoittelustrategiaa, erityisesti siten, ettei hintoja koroteta vain siitä syystä, että euro otetaan käyttöön. Yrityksillä on oikeus käyttää Fair-kampanjamerkkiä ja saada maksutonta koulutusta asiakaspalvelussa olevalle henkilöstölleen. Maltan viranomaisten selkeisiin sitoumuksiin ja luotettavaan valvontaan perustuva tapa lähestyä reilua hinnoittelua on tärkeä väline kuluttajien luottamuksen saavuttamiseksi siirtymän aikana. Hallitus on mukauttaessaan rahamääriä sopiviksi euromääriksi sitoutunut pyöristämään niitä kuluttajan eduksi, ja se toimii siten hyvänä esimerkkinä yksityissektorille.

NECC pyysi asianomaisia järjestöjä tekemään innovatiivisia ehdotuksia, joilla voitaisiin lisätä kuluttajien luottamusta siirtymäkaudella ja erityisesti vähentää kuluttajien huolta mahdollisista hinnannousuista. Ehdotuksia vastaanotettiin 6. lokakuuta 2006 asti ja niitä arvioidaan parhaillaan.

2.3.2.6. Tiedotustoiminta

Eurotiedotus on aloitettu Maltassa.

NECC on aloittanut myös kansallisen tiedotuskampanjan, johon kuuluu yleisölle suunnatun valtakunnallisen neuvontapuhelimen käyttöönotto ja eri kohderyhmille (kuluttajat, yritysmaailma, lapset, ikääntyneet ja heikommassa asemassa olevat väestöryhmät) tarkoitettuja erityiskampanjoita. Maltan tunnuslause euroon liittyvälle tiedottamiselle on ”euro – yhteinen etumme”. Tiedotusvälineissä alkoi kampanja jo vuonna 2006, vaikka laaja mainoskampanja keskittyy vuoden 2007 loppukuukausiin. Euroopan komission kanssa 5. toukokuuta 2006 tehdyn kumppanussopimuksen mukaisesti

¹² Ks. komission suositus, annettu 23 päivänä huhtikuuta 1998, euroon siirtymistä helpottavasta vuoropuhelusta, seurannasta ja tiedotuksesta (EYVL L 130, 1.5.1998, s. 29).

komissio rahoittaa osan eräiden julkaisujen tuotannosta, kampanjasta tiedotusvälineissä ja tiedottajien palkoista.

2.4. Valmistelut muissa jäsenvaltioissa

Joissakin maissa käytännön valmistelut eivät ole juurikaan edenneet viimeksi kesäkuussa 2006 julkaistun kertomuksen jälkeen.

Tšekin euron käyttöönotosta vastaava kansallinen koordinoitiryhmä antoi hallitukselle 30. kesäkuuta 2006 siirtymäsuunnitelmaa koskevan suosituksen, jossa ehdotetaan ns. big bang –suunnitelman käyttöönottoa. Hallitus hyväksyi suosituksen 25. lokakuuta 2006.

Viro ja Liettua aloittivat tiedotuskampanjansa sen jälkeen kun kumppanuussopimuksen oli tehty Euroopan komission kanssa 8. marraskuuta 2005, mutta euron käyttöönoton lykkäämisen vuoksi tiedotustoiminta on hidastunut. Molemmat maat päivittävät ja tarkistavat parhaillaan tiedotusstrategioitaan.

Latvia ja Slovakia ovat esittäneet ensimmäiset tiedotusstrategialuonnoksensa. Kesäkuussa 2006 aloitettiin alustavat keskustelut kumppanuussopimusten tekemiseksi komission kanssa maiden tiedotustoimien tukemiseksi.

Unkarissa, Puolassa ja Ruotsissa ei ole tapahtunut mainittavaa kehitystä edellisen kertomuksen jälkeen.

Liitteissä 2 ja 3 on katsaus muiden jäsenvaltioiden käytännön valmisteluiden tilanteeseen.

3. Julkinen mielipide hiljattain liittyneissä jäsenvaltioissa

Viimeisimmät tulokset vahvistavat, että kansalaisten yleinen suhtautuminen euroon on kehittynyt myönteiseen suuntaan.

Julkista mielipidettä hiljattain liittyneissä jäsenvaltioissa koskeva viimeisin Eurobarometri-katsaus laadittiin syyskuussa 2006.¹³ Sen tulokset vahvistavat suurin piirtein huhtikuussa 2006 tehdyn katsauksen useimmat suuntaukset.

Syyskuun katsauksen tulokset euron tuttuudesta ja tuntemuksesta ovat hyvin samanlaisia kuin aiemmat tulokset. Saadun tiedon tasoa koskevat tulokset osoittavat hienoista parannusta.

Euron käyttöönottoa koskeva yleinen mielipide-ilmasto on yhä pääosin myönteinen, ja se on yleensä ottaen parantunut verrattuna vuosiin 2004 ja 2005, vaikka kannatus laski hieman verrattuna huhtikuuhun 2006. Tilanne vaihtelee kuitenkin huomattavasti maasta toiseen (ks. kuvio). Kaiken kaikkiaan 50 prosenttia hiljattain liittyneiden jäsenvaltioiden vastaajista uskoo, että euron käyttöönotolla on keskimäärin myönteisiä seurauksia heidän maalleen, mikä on hieman (2

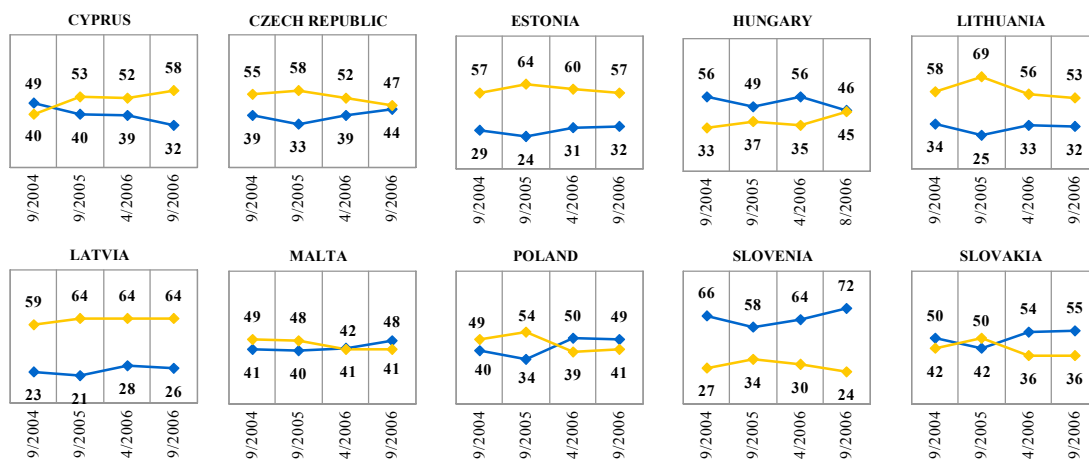
¹³ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl191_en.pdf

prosenttiyksikköä) vähemmän kuin huhtikuussa 2006.

Syyskuun tulokset vahvistavat suurin piirtein myös edellisten katsausten tulokset siitä, mitä ihmiset odottavat eurolta. Vaikka aineelliset arkielämän hyödyt tunnustetaankin, odotukset kansantaloudellisten ja poliittisten vaikutusten suhteen ovat kahtalaisia.

Opinions on the replacement of the national currency with the euro

■ % very and rather happy   ■ % very and rather unhappy

Source: FLASH EB 191
September 2006
GALLUP

Q15. Are you personally happy or not that the euro could replace the (NATIONAL CURRENCY)?

ANNEX 1 – Preparations at Community level

1. Euro coins

On 7 June 2005, at the initiative of the Commission, the Ecofin Council decided that the common sides of the 1- and 2-euro and the 10-, 20- and 50-cent coins, which currently depict the EU before it was enlarged from 15 to 25 Member States, should be amended. The necessary design and technical work has been finalised and the new common sides now depict the European continent.¹⁴ Slovenia will be the first euro-area Member State to issue euro coins with the new common side in 2007. The other euro-area Member States may also start to apply the new common sides as from 2007 for new production, and will in any event switch to the new common side in 2008 at the latest.

In July 2006, the Memorandum of Understanding on the start of euro coin production and on preparatory tasks prior to the start of production was signed between the Republic of Cyprus, the euro-area Member States and the European Commission.

2. Communication activities

Preparing citizens in Slovenia for the introduction of the euro has been a priority for the Commission's communication policy in the second half of 2006. Following the decision by the Council on 11 July 2006 to allow Slovenia to adopt the euro on 1 January 2007, the Commission has, in close cooperation with the Slovenian authorities, organised a number of communication activities and supported actions undertaken by the Slovenian government (publications, seminars, website, call centres, advertising and media campaign, etc.).

Both before and after the changeover to the euro, the Commission will carry out surveys targeting Slovenian enterprises, including retailers, and commercial banks. The purpose is to collect information, notably about the level of preparedness for the new currency, the cash changeover and the conversion of administrative and financial systems.

The Commission also started to implement the Partnership Agreements with Cyprus and Malta signed on 5 May 2006. The Partnership Agreements cover technical and financial support to the countries concerned for their national communication campaigns, including publications, media campaigns, conferences and opinion polls.

---

¹⁴ See OJ C 225, 19.9.2006, p. 7, for the official publication of the new common sides.

ANNEX 2 – List of relevant changeover characteristics

The table below provides an overview of certain relevant changeover characteristics in each Member State concerned. It is solely based on officially approved and publicly available information and does therefore not reflect preparations which are still under way. It should be noted that the state and degree of progress of preparations should be assessed in the context of the target date, as preparations tend to speed up as the changeover approaches.

X: Officially approved/established and published
(in particular in the national changeover plan)

	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK	SE
Changeover plan											
National target date		X	X				X		X	X	
National Changeover Plan		X	X	X	X		X		X	X	
National Changeover Committee	X	X	X	X	X		X		X	X	
Cash Changeover details											
Type of scenario		X	X	X	X		X		X	X	
Length of dual circulation period		X	X	X	X		X		X	X	
Exchange at commercial banks after dual circulation period		X	X	X	X		X		X	X	
Exchange at central bank after dual circulation period		X	X	X	X		X		X	X	
Frontloading of financial institutions		X		X	X		X		X	X	
Sub-frontloading of retailers		X		X	X		X		X	X	
Sub-frontloading of the general public		X ¹⁵					X ¹				
Deferred debiting					X						
Piggy coin operations ¹⁶		X			X		X				
Arrangements for extended bank opening hours around €-day							X		X		
ATMs dispensing euro only as from €-day		X		X	X		X		X	X	
Denominations of notes in ATMs specified		X					X		X		
Transport and storage for euro cash		X									
Transport and storage for legacy cash		X		X							
Change only given in euro by retailers as from €-day		X	X		X		X		X	X	
Coin starter kits for retailers			X				X		X		
Coins mini-kits for general public			X				X		X		
Design of national side of the euro coins		X	X		X		X		X	X	
Supply arrangements for euro coins		X					X		X		

¹⁵ Exchange at banks at the conversion rate without service fees.

¹⁶ This term refers to campaigns encouraging citizens to deposit hoarded cash with banks well in advance of the changeover to the euro.

	CZ	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK	SE
Further changeover details											
Necessary adaptations of national law identified		X		X	X		X		X	X	
Dual display of prices before €-day		X	X	X	X		X		X	X	
Dual display of prices after €-day		X	X	X	X		X		X	X	
Dual display of utility bills		X					X		X	X	
Dual display of civil servants' wages							X				
Voluntary dual display of prices		X			X		X			X	
Agreements on price stability or fair pricing			X	X	X		X		X		
Price monitoring projects		X	X	X	X		X		X	X	
Training for cash handlers		X		X			X			X	
Accounting adaptations		X		X			X			X	
Share capital conversion		X					X			X	
Rounding rules in legislation		X							X	X	
Evaluation of the costs involved for the public sector											
Twinning agreement			X		X	X	X	X	X	X	
Communication activities											
Communication strategy		X	X	X	X		X		X	X	
Partnership agreement		X	X		X		X		X		

ANNEX 3 – Table: State of practical preparations (October 2006)

	Czech Republic	Estonia
Changeover plan		
National target date for euro adoption	The preliminary target date (1 January 2010) has been withdrawn by the government on 25 October 2006. No new date has been set for the time being.	1 January 2008 (to be confirmed) The government will assess the validity of the current target date in autumn 2006.
National coordinating institution	On 23 November 2005 the Deputy Minister of Finance was appointed as the National Coordinator of the Euro Introduction. The National Co-ordination Group on Euro Introduction was established and held its first meeting on 20 February 2006. Six Working Groups were established for particular areas of preparatory activity for the euro.	The National Changeover Committee, chaired by the Secretary General of the Ministry of Finance, was set up on 27 January 2005.
(Approved) National Changeover Plan	The Czech Republic's Euro Accession Strategy was approved by the Government in October 2003: http://www.cnb.cz/euro_index.php According to the Resolution of the Government No. 1231 of 25 October 2006 the Minister of Finance in cooperation with the Governor of the Czech National Bank will examine the current strategy and submit the results to the government by 31 August 2007. The Institutional Arrangements for the Introduction of the Euro in the Czech Republic were adopted by the Government on 23 November 2005. The National Changeover Plan will be submitted to the government by the end of March 2007.	The first draft of the euro adoption plan was approved by the government on 1 September 2005: http://www.fin.ee/index.php?id=13324 The fourth version of Estonia's National Changeover Plan was approved by the National Changeover Committee on 18 May 2006: http://euro.eesti.ee/EU/Prod/Euroveeb/Main_Page/left_menu_content4748/Changeover_to_the_euro_in_Estonia/europlan_en.jsp
Changeover details		
Type of scenario	'Big bang'. On 30 June 2006, the Czech National Coordination Group adopted a recommendation to the government concerning the changeover scenario, suggesting that it opt for the "big bang" scenario. The recommendation was approved by the government on 25 October 2006.	"Big bang".
Dual circulation period		Two weeks.
Exchange of national banknotes and coins		Banknotes and coins: commercial banks at least 6 months after €-day free of charge, some branches 12 months.

		Central Bank indefinitely, free of charge.
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins		Campaign for collection of coins before €-day planned; credit institutions are recommended to launch early cash deposit campaigns.
Frontloading and sub-frontloading		Frontloading 2 months before €-day; sub-frontloading by credit institutions to major clients 1 month before €-day (precondition: no distribution to general public before €-day). Banks will offer to change kroons into euro banknotes at the conversion rate and without a service fee at least one month prior to €-day.
ATMs issuing euro only		All ATMs will dispense euro only within 48h as of €-day.
Change in euro only		In general, change will be given in euro, but the option of giving change in kroons remains for the dual circulation period.
Dual display of prices		Compulsory: 6 months before and after €-day.
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)		Monitoring of the prices of certain frequently consumed goods and services under the supervision of the Ministry of Economic Affairs and Communications. Leaflets containing information on the euro were made available to the public in summer 2006.
Adaptation of national law	The legislative needs with respect to national law adaptation for the introduction of the euro are being analysed in the framework of the Working Group for Legislation of the National Coordination Group on the Euro Introduction.	Draft Act on the Introduction of the Euro ("umbrella law") and draft amendments to the Business Code are in the final stage of inter-ministerial consultation.
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	Competition under consideration.	Design selected and published in December 2004.
Nr of different coin designs		One design.
Coin supplier	Not decided yet. The current coin supplier, the Czech Mint, is an independent division of Jablonex Group a.s.; the Czech Mint is connected with the National Bank by business contracts based on tender procedures.	Coins to be minted abroad; following an international tender euro coins will be minted by the Mint of Finland.
Estimation on the need for banknotes and coins	230 million banknotes and 950 million coins.	150-200 million coins.
Communication activities		
Communication strategy	Under preparation within the framework of the Working Group for Communication.	Endorsed by the National Changeover Committee on 21 June 2005 and updated on 18 May 2006.
Addresses of websites on euro changeover, activation date:	Central euro address: www.zavedenieura.cz	www.euro.eesti.ee , launched in January 2006.

Government/Ministry of Finance; Central Bank	Governmental EU information department: http://www.euroskop.cz/euro Czech National Bank: http://www.cnb.cz/cz/mezinarodni_vztahy/euro/ Ministry of Industry and Trade: http://www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/euro-pristoupeni-cr-k-eurozone/default.html	
Partnership agreement		Signed 8 November 2005.
Other issues		
ERM II entry		28 June 2004
Twinning agreement	Under preparation (discussion on details with the Commission and with Austrian and Slovenian experts.)	

STATE OF PRACTICAL PREPARATIONS (October 2006)

	Cyprus	Latvia
Changeover plan		
National target date for euro adoption	1 January 2008	1 January 2008 (under revision)
National coordinating institution	Joint coordination by the Minister of Finance and the Central Bank of Cyprus, established on 29 December 2004.	The Steering Committee for the preparation and coordination of the euro changeover was established on 18 July 2005.
(Approved) National Changeover Plan	The National Changeover Plan was approved by the National Advisory Committee on 29 March 2006 and by the Council of Ministers on 13 July 2006. The plan was published on the national euro web site.	The Cabinet of Ministers of the Republic of Latvia approved the Action Plan for Implementation of the Single European Currency on 1 November 2005, and the first draft of Latvia's National Euro Changeover Plan on 28 February 2006 (Government Order No 148, 6 March 2006).
Changeover details		
Type of scenario	"Big bang" envisaged.	"Big bang".
Dual circulation period	1–31 January 2008.	One month.
Exchange of national banknotes and coins	The exchange of national banknotes and coins is governed by the (draft) "umbrella law" for the adoption of the euro in Cyprus. The draft law provides for the exchange of banknotes and coins by the Central Bank for 10 years and 2 years respectively. Commercial banks will exchange national banknotes and coins for euro, free of charge, at least for the amount of CYP 1 000 for banknotes and CYP 50 for coins per transaction, for a period of 6 months after €-day.	Commercial banks, currency exchange offices and post offices for 6 months after €-day free of charge; the Bank of Latvia will exchange without time limit free of charge.
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins	A campaign is planned to encourage citizens to use hoarded cash or to deposit it with banks before the introduction of the euro.	Not envisaged due to the high nominal value of coins in Latvia and their intensive use in day-to-day payments.
Frontloading and sub-frontloading	Planned between October and December 2007. A working group was set up between the Central Bank and commercial banks to define processes and timing. Frontloading of coins will be carried out from a Coin Centre, currently under construction. Starter kits will be issued both to businesses and the general public.	Frontloading to banks starts on 1 December 2007, sub-frontloading on 15 December 2007 (precondition: euro banknotes and coins may not be publicly circulated before €-day).
ATMs issuing euro only	Commercial banks will make the necessary arrangements to issue only small denomination euro banknotes (10-, 20-, and 50-euro banknotes) in ATMs as from €-day.	As of 1 January 2008 ATMs will dispense euro banknotes only.
Change in euro only	It is planned that the retail sector will be frontloaded with euro coins so as to give change in euro only as from €-day, as far as possible.	After the end of the dual circulation period.

Dual display of prices	According to the draft "umbrella law", the dual display of prices will be mandatory in the period starting one month after the abrogation of the derogation and the fixing of the conversion rate between the euro and the Cyprus pound until six months after €-day. Ministries and the Central Bank will issue circulars to supplement the law.	Compulsory three months from before until one year after €-day.
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)	Euro observatories will be established in all districts.	Monitoring of price developments in the retail trade, verification of the accuracy of price displays and "fair trader" campaign envisaged.
Adaptation of national law	A draft "umbrella law" for the adoption of the euro in Cyprus is planned to be adopted at the end of 2006. The impact of the euro on existing laws has been assessed and the necessary changes are under preparation.	"Umbrella law" on basic provisions for the euro changeover in Latvia is currently being prepared. All ministries are involved in reviewing national legislation to identify the necessary amendments and new legislation required.
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	The Council of Ministers approved the designs for the national sides of the euro coins on 22 June 2006. The designs were unveiled on 11 October 2006.	In process.
Nr of different coin designs	Three designs.	Four designs.
Coin supplier	Coins to be minted abroad at approved national and/or private mints, through tender procedures.	Coins will be minted abroad. The call for tenders for the production of coins will be held once the design has been finalised.
Estimation on the need for banknotes and coins	79 million banknotes (value €1730m), 545 million coins (value €147.4m).	87 million banknotes and 300 million coins.
Communication activities		
Communication strategy	A Comprehensive Strategic Communication Plan for the Adoption of the Euro in the Republic of Cyprus was approved by the Council of Ministers on 5 April 2006. The relevant action plans were approved, and implementation has started.	"Communication strategy for the euro changeover in Latvia" approved by the Steering Committee of Latvia's euro implementation project on 12 April 2006.
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Ministry of Finance/Government; Central Bank	www.euro.cy , activated on 31 May 2006 as part of the communication campaign's official kick-off event. Other government websites and the Central Bank's website provide links to the changeover website.	Planned euro changeover website: www.euro.lv . A working group has been set up to develop the concept of this site. Updated information on the euro changeover process is available on the website of the Ministry of Finance: http://www.fm.gov.lv/page.php?id=105 .
Partnership agreement	Signed on 5 May 2006.	
Other issues		
ERM II entry	2 May 2005	2 May 2005
Twinning agreement	Between IE – MT – CY: communication and information strategy (finalised); between GR – CY: technical issues related to the changeover.	

STATE OF PRACTICAL PREPARATIONS (October 2006)

	Lithuania	Hungary
Changeover plan		
National target date for euro adoption	The specific target date has not been set. According to the government, Lithuania will aim to join the euro area as soon as possible and the more favourable period for Lithuania to join the euro area starts from 2010.	The update of the Convergence Programme of 1 September 2006 aims at meeting the Maastricht criteria in 2009. A new target date for the adoption of the euro has not been specified.
National co-ordinating institution	Commission for the Coordination of the Adoption of the Euro in Lithuania, established on 30 May 2005.	Preparatory work is ongoing in the Ministry of Finance and Magyar Nemzeti Bank (central bank of Hungary).
(Approved) National Changeover Plan	The first version of the National Changeover Plan was approved by the government on 29 September 2005. The draft second version of the National Changeover Plan, dated April 2006, has been published: http://www.finmin.lt/notes_images/web/stotis_inf.nsf/0/80C39F584F795D97C22570AD0054C826/\$File/LT%20Changeover%20plan_en.pdf	In 2006, the Central Bank prepared a proposal for a national changeover plan focusing on its tasks and forwarded it, inter alia, to the Ministry of Finance. A summary of this proposal was published in October 2006.
Changeover details		
Type of scenario	"Big bang".	"Big bang" with possible phasing out features.
Dual circulation period	15 days.	One month.
Exchange of national banknotes and coins	Commercial banks: free of charge for 60 days after €-day. Central bank: free of charge for an unlimited period.	Credit institutions and post offices: at least during the dual circulation period. Magyar Nemzeti Bank: in the case of banknotes for 20 years and in the case of coins for 5 years after the end of the dual circulation period.
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins	Consumers will be encouraged to deposit cash with banks as early as possible.	
Frontloading and sub-frontloading	Frontloading of euro banknotes to commercial banks one month before €-day at the latest and of euro coins three months before €-day at the latest. Sub-frontloading of euro banknotes and coins to retailers during the last month before €-day.	
ATMs issuing euro only	As from €-day ATMs will dispense euro banknotes.	
Change in euro only	Recommendation to give change in euro only.	
Dual display of prices	Compulsory: 120 calendar days before €-day until 120 days after €-day; voluntary: recommendation to use dual display as early as possible after the adoption of the conversion rate.	
Consumer confidence	Business organisations will be encouraged to	

building measures (e.g. agreements with retailers)	adopt a Code of Good Business Practice (on correct conversion, no price increases etc.); enterprises committing themselves will be authorised to use the special logo of the Code.	
Adaptation of national law	A Law on the Adoption of the Euro has been drafted (rules on conversion and exchange of the litas to the euro, withdrawal of litas from circulation, publication of the images of notes and coins, redenomination of securities, dual display of prices etc.). The law will be adopted once the decision to lift the derogation has been taken. All existing legal acts that need to be adapted with a view to the euro were identified by December 2005.	
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	Approved.	
Nr of different coin designs	Three designs.	
Coin supplier	Lithuanian Mint.	National Mint.
Estimation on the need for banknotes and coins	Estimation of 118 million banknotes and 290 million coins has been made on the condition that the euro will be introduced on 1 January 2007.	0,5 billion banknotes and 1 billion coins.
Communication activities		
Communication strategy	The "Public information and communication strategy on the adoption of the euro of Lithuania" was approved by the government on 29 September 2005. The strategy is currently under revision. The Bank of Lithuania has completed the procedure for the selection of a provider of euro information services.	
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Ministry of Finance/Government; Central Bank	Websites of the Bank of Lithuania (www.lb.lt) and of the Ministry of Finance (www.finmin.lt). A national website is under development.	www.euro.mnb.hu (activation envisaged in the course of November 2006)
Partnership agreement	Signed on 8 November 2005.	
Other issues		
ERM II entry	28 June 2004	
Twinning agreement	Between NL – SI – LT: communication and information strategy; between BE – LT on tax-related questions; between BE – LT on departmental management related to the changeover.	Between AU – HU: communication and information strategy (finalised).

STATE OF PRACTICAL PREPARATIONS (October 2006)

	Malta	Poland
Changeover plan		
National target date for euro adoption	1 January 2008	
National co-ordinating institution	Two Committees appointed on 13 June 2005: a Steering Committee and a National Euro Changeover Committee (NECC) reporting to it.	Inter-institutional working group Ministry of Finance / national central bank.
(Approved) National Changeover Plan	The Second Updated Master Plan for the Euro Changeover in Malta was adopted by the government on 12 June 2006 http://mfin.gov.mt/image.aspx?site=NECC&ref=Master%20Plan%202	
Changeover details		
Type of scenario	"Big bang" with a "phasing-out" period.	
Dual circulation period	January 2008.	
Exchange of national banknotes and coins	It is planned that, as from 2 January 2008, credit institutions will start accepting the exchange of Maltese lira notes and coins into euro notes and coins, free of charge for their clients and up to a 'household amount' of MTL 250 for non-bank clients. In both cases free exchange is planned to be provided until the end of March 2008. The Central Bank of Malta will continue to exchange all Maltese lira coins and notes, subject to anti-money laundering regulations, for two years and ten years respectively after the Maltese lira ceases to be legal tender.	
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins	A de-hoarding campaign is being designed by the NECC and the Central Bank of Malta. The campaign will target the general public and specific target groups and is expected to unfold as of mid-2007 (after the decision lifting Malta's derogation).	
Frontloading and sub-frontloading	Frontloading to credit institutions is planned to start from late October/early November 2007 and sub-frontloading by credit institutions to businesses and other cash handlers is planned to start from 17 December 2007. As from 1 December 2007, credit institutions will exchange Maltese lira into euro at the irrevocably fixed conversion rate without any exchange charges.	
ATMs issuing euro only	It is planned that at least one ATM in all major localities will dispense euro banknotes as from 1 January 2008.	
Change in euro only	Planned as from 1 January 2008.	

Dual display of prices	Mandatory dual display of prices from 1 July 2007 (or from the irrevocable fixing of the conversion rate, if later) until 30 June 2008. Voluntary dual display will be promoted by the NECC as from 1 January 2007.	
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)	<p>Following consultation both within the NECC and of the public, the Fair-pricing Agreements in Retailing (FAIR) initiative is expected to be launched by the last quarter of 2006. The FAIR initiative provides for the conclusion of formal agreements in which retailers notably commit themselves not to increase prices for the simple reason that the euro is introduced.</p> <p>A Euro Observatory on the basis of EC Recommendation 98/288/EC is being set up.</p> <p>The NECC has requested relevant organisations to submit innovative and creative proposals which enhance consumers' confidence in the euro changeover process. The NECC will be co-financing such initiatives.</p>	
Adaptation of national law	The Euro Adoption Act 2006 entered into force on 29 September 2006. A workshop is identifying the need for amendments to existing legislation and is drafting respective proposals.	
Euro banknotes and coins		
Design of the national side	The three designs for the national sides of the Maltese euro coins were selected following a public consultation; the final designs were published by the Central Bank on 13 October 2006.	Public survey.
Nr of different coin designs	Three designs.	
Coin supplier	As Malta does not have a national mint, the Maltese euro coins will be produced by the Monnaie de Paris, the mint chosen following a public call for tenders.	National Mint.
Estimation on the need for banknotes and coins	<p>Estimated 92.5 million euro notes.</p> <p>Estimated 206 million euro coins.</p>	Between 4 and 5 billion coins.
Communication activities		
Communication strategy	<p>"Multi-annual communication strategy in preparation for the adoption of the euro (2006-2008)" adopted by the Steering Committee for the adoption of the euro on 19 April 2006.</p> <p>The NECC has prepared a detailed action plan for 2006 and 2007 including a significant information campaign reaching specific target groups including consumers, the business community, children, the elderly and vulnerable groups. It has recruited a team of information officers to assist the general public and has also launched a national helpline to assist the</p>	

	<p>different target groups.</p> <p>The NECC launched its information campaign in June 2006. The NECC unveiled the slogan “the euro – in our common interest” and launched a three-digit helpline which has proven popular among the general public. The campaign includes public relations initiatives, articles on national newspapers and magazines and an advertising campaign. The team of information officers is also constantly participating in television and radio programmes as well as giving public talks to NGOs, local councils and other important multipliers. A specific campaign targeting businesses is planned in autumn.</p>	
<p>Addresses of websites on euro changeover, activation date:</p> <p>Government/Ministry of Finance;</p> <p>Central Bank</p>	<p>NECC: http://www.euro.gov.mt</p> <p>Central Bank of Malta: http://www.centralbankmalta.com/site/euroadoption.html</p> <p>Ministry of Finance: http://mfin.gov.mt</p>	
Partnership agreement	Signed on 5 May 2006.	
Other issues		
ERM II entry	2 May 2005	
Twinning agreement	<p>Between IE – MT – CY: communication and information strategy (finalised).</p> <p>Between AT-MT: establishment of Euro Observatory.</p>	Between DE – PL: communication and information strategy and practical issues.

STATE OF PRACTICAL PREPARATIONS (October 2006)

	Slovenia	Slovakia	Sweden
Changeover plan			
National target date for euro adoption	1 January 2007 (euro adoption date)	1 January 2009	Not yet decided.
National co-ordinating institution	The Coordinating Committee for Technical Preparations to Introduce the Euro was created in July 2004.	Ministry of Finance	
(Approved) National Changeover Plan	A Masterplan for the Euro Changeover was approved in January 2005. First update was adopted by the government on 2 February 2006. Both documents are available on: http://www.bsi.si/en/publications.asp?MaPalId=717 and http://www.evro.si/en/slo-and-euro/documents/ .	The National Changeover Plan was approved on 6 July 2005: http://www.nbs.sk/ZAKLNBS/PUBLIK/BROZURY/NARPLAN.PDF (Slovak) http://www.nbs.sk/ZAKLNBS/PUBLIK/BROZURY/NARPLANA.PDF (English).	
Changeover details			
Type of scenario	"Big bang".	"Big bang".	
Dual circulation period	1 January to 14 January 2007.	16 days.	
Exchange of national banknotes and coins	Commercial banks will exchange tolar banknotes and coins free of charge until 1 March 2007; Banka Slovenije will exchange tolar banknotes without time limit and tolar coins until 31 December 2016 free of charge.	Commercial banks exchange banknotes until end 2009 and coins until June 2009 (free of charge). The Central Bank exchanges banknotes without time limit and coins for 5 years.	
Campaign for rapid withdrawal of national banknotes and coins	A campaign of the banking sector is planned for the rapid withdrawal of national banknotes and coins.		
Frontloading and sub-frontloading	Frontloading of coins to banks as of 16 September 2006, of banknotes as of 11 December 2006; sub-frontloading of coins as of 1 December 2006, of banknotes as of 11 December 2006; coin mini-kits for the general public as of 15 December 2006, while starter kits for retailers as of 1 December 2006	One to four months prior to €-day.	
ATMs issuing euro only	ATMs will only dispense €10 and €20 banknotes as of €-day.	As of €-day ATMs will issue euro only.	
Change in euro only	Change will be given in euro only as of €-day.	Change will be given in euro only.	
Dual display of prices	Compulsory from 1 March 2006 to 30 June 2007.	Compulsory: from one month after the fixing of the conversion rate to one year after euro adoption. Voluntary: for further 6 months.	
Consumer confidence building measures (e.g. agreements with retailers)	Price Watch Project: The Consumer Association of Slovenia is monitoring price developments in the retail sector for	Evolution of prices in 2008 and 2009 will be closely monitored; consumers will be informed of the results; consumers can raise	

	specific goods and services in cooperation with the Statistical Office of the Republic of Slovenia and will publish the names of retailers who increase prices excessively.	complaints with supervisory bodies or apply to the courts; voluntary ethical code has been drafted with retailers and entrepreneurs.	
Adaptation of national law	The draft Introduction of the Euro Act was sent to the ECB for consultation on 3 May 2006 and submitted to Parliament in July 2006. Amendments to the Salary Tax Act were adopted in December 2005; amendments to the Bank of Slovenia Act, to the Payment Transactions Act, to the Minor Offences Act and to the Companies Act were adopted in April 2006. The amendments to the Collateralisation Act were adopted in June 2006.	"Umbrella law" planned to be adopted by 1 January 2008. The necessary amendments to existing legislation have been identified by January 2006 and are envisaged to be adopted in 2008 at the latest.	
Euro banknotes and coins			
Design of the national side	Approved.	Final design of the national side for the euro coins was chosen by public tender followed by an opinion poll and announced in December 2005.	
Nr of different coin designs	Eight designs.	Three designs.	
Coin supplier	Coins to be minted by national mints abroad; the Mint of Finland has been chosen as producer of euro coins.	National Mint.	
Estimation on the need for banknotes and coins	94 million banknotes and 296 million coins.	400 million coins.	
Communication activities			
Communication strategy	Endorsed by Bank of Slovenia on 19 May 2005 and by the government on 2 June 2005.	Communication strategy on the euro introduction in the Slovak Republic is part of the National Changeover Plan.	
Addresses of websites on euro changeover, activation date: Government/Ministry of Finance; Central Bank	National website on euro changeover: http://www.evro.si , activated on 15 February 2006. Special section on the euro on the webpage of Bank of Slovenija: http://www.bsi.si . Toll-free phone line: 080 2002. Free euro post cards.	http://euro.vlada.gov.sk ; http://www.euromena.sk .	
Partnership agreement	Signed on 8 November 2005		
Other issues			
ERM II entry	28 June 2004	28 November 2005	
Twinning agreement	Between NL – SI – LT: communication and information strategy.	Between AU – SK: communication and information strategy; Between BE – SK: technical issues related to the changeover (finalised).	

ANNEX 4

Euro coins designs of the future national sides of Cyprus

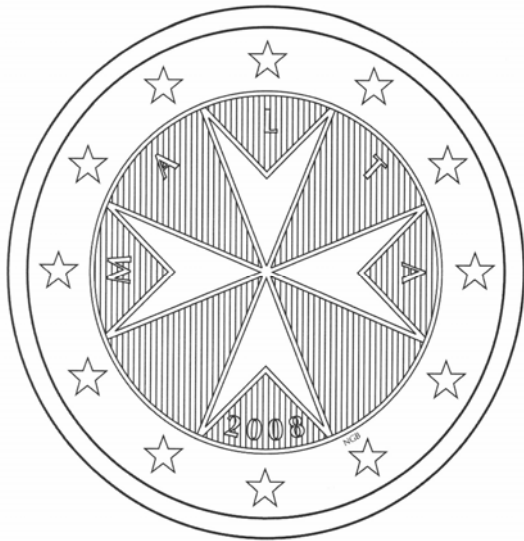

1- and 2-euro coin   10-, 20- and 50-cent coin

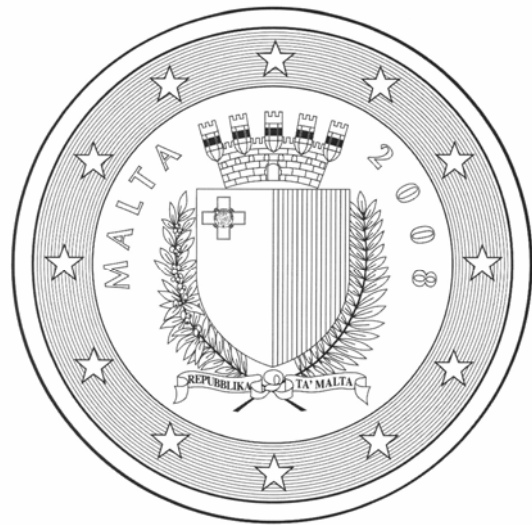

1-, 2- and 5-cent coin

Euro coins designs of the future national sides of Malta

1- and 2-euro coin

10-, 20- and 50-cent coin

1-, 2- and 5-cent coin

ANNEX 5 - State of public opinion in the recently acceded Member States

The European Commission recently commissioned another Eurobarometer survey on public opinion in the recently acceded Member States concerning their attitudes towards and knowledge about the introduction of the euro. Gallup Europe conducted this survey in September 2006. It was the fourth such Eurobarometer survey (following surveys in September 2004 and 2005, and in April 2006), again polling over 10 000 citizens.

1. Familiarity with and knowledge about the euro

Respondents in the recently acceded Member States are already relatively familiar with the single currency. 77% of the respondents have already seen euro banknotes while 70% have seen euro coins. Less than half of the respondents have already used the euro. Generally, euro banknotes are better known and more used in the recently acceded Member States than coins.

In addition to these practical aspects, the survey also tested the respondents' knowledge of the euro's general features. As to the design of the single currency, only a minority of respondents was able to respond correctly that banknotes are identical throughout the euro area (45% compared to 46% in April 2006), and that the coins have national designs on one side (37%, unchanged). As in April 2006 and before, only 40% identified the correct number of euro-area Member States. A relatively stable majority of citizens (67%, previously 69%) in each surveyed country believes that their country can decide whether it will adopt the euro or not.

Regarding the expected date of introduction of the euro, the results show a marked shift since April 2006, corresponding to actual developments. While in spring the majority of the population of the Baltic States believed that their countries would adopt the euro before 2008 (72% in Lithuania, 71% in Estonia and 51% in Latvia), only a minority now shares this opinion (35%, 44% and 36%, respectively).

2. Information and information channels

The results of the September 2006 survey reveal a moderate increase in the perceived information level, both on average as well as in each country except Latvia. Overall, 5% of respondents believe that they are *very* well informed about the euro, and another 35% report that they are rather well informed. These figures have improved for the second time, suggesting that the dissemination of information has been gradually improving over time. Inversely, 58% consider that they are not very well, or not at all, informed about the euro, including respondents in Cyprus (60%) and Malta (62%), which are aiming to introduce the euro on 1 January 2008. The results suggest that demand for information is far from satisfied for the time being.

As in April 2006, an average of 77% of respondents express their confidence in national central banks as a trusted source of information. European institutions are perceived as the second most trusted source (results being slightly lower than in April 2006: 67% relative to 70%). Most respondents continue to prefer mass media and banks as channels of information and are mainly interested in practical information on the euro introduction, e.g. the value of the euro (93%), how to avoid being cheated (92%), the changeover scenario (90%), etc. The survey confirms once more that a dual display of prices is considered essential in preparing for the changeover, both in shops (85%) and on utility bills (75%).

3. Perceptions of and support for the single European currency

As in April 2006, citizens in the recently acceded Member States are prepared – at least mentally – to have their currency replaced by the euro: 47% are very or quite happy about a future changeover, which is comparable to the April 2006 findings. The trends are very much country-dependent: the relative share of citizens happy about the euro changeover increased in five of the ten recently acceded Member States, while it has decreased in the other five since April 2006.

Generally, citizens expect that the advantages will be greater for their country than for themselves. Only 8% think that the introduction will have a very positive effect (no change compared to April 2006), and 42% that it will have a positive rather than a negative effect on the country (a 2-percentage-point decrease from April 2006). Similar figures on a personal level show that 8% expect very positive (+1), and 36% rather positive (-3) consequences when it comes to adopting the single currency in their country. A significant minority of 40% expect negative personal consequences, but fewer citizens fear a similar outcome for their country (36%).

Support for the euro decreased significantly in Hungary and Cyprus, and somewhat less in Poland, Malta and Latvia, while increasing in the other Member States. Citizens in Malta and Cyprus remain sceptical, despite the possibility of their countries adopting the euro in the near future. While only 31% of respondents expect positive consequences for Malta, 48% (compared to 42% previously) appear to be very or rather happy with the euro replacing their national currency. In Cyprus, the picture is more pessimistic: only 29% expect positive consequences for the country, which is the lowest rate of all ten countries, and only 32% (compared to previously 39%) are very or rather happy.

4. Expectations and fears regarding the adoption of the euro

The September results broadly confirm previous surveys as regards citizens' expectations of the euro. 45% (compared to 46% in April 2006) of the respondents continue to fear that the introduction of the euro will increase inflation in their country. There is still broad consensus in the recently acceded Member States that the euro is an international currency and that there are several benefits associated with their country's adoption of the euro.

Regarding the euro's economic or political effects, respondents generally acknowledge that it will have positive effects on public finances (44%, unchanged). Citizens are split (40% agree and 39% disagree) when asked whether the euro will favour employment or boost economic growth.